

Laki

jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan jätelain (646/2011) 22 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 494/2022, sekä *muutetaan* 7 §:n 1 ja 2 momentti, 22 §:n 2, 4 ja 6 momentti, 24 §:n 1 momentti, 25 §:n 2 ja 3 momentti, 48 e §, 49 d §:n 1 momentti, 51 §:n 2 ja 3 momentti, 53 a §:n 3 momentti, 54 §:n 2 momentti, 61 §:n 1—3 momentti, 62 §:n 2 momentti, 64, 66 c ja 70 §, 75 §:n 2 momentti, 88 §:n otsikko ja 1 momentti, 92 §, 93 §:n 2 momentti, 94 §:n 2 momentti, 95 a §:n 1 momentti, 96 §:n 1 ja 3 momentti, 97 §, 98 §:n 2 momentti, 99 §, 101 §:n 1 momentti, 103 §:n 1 ja 3 momentti, 104 ja 105 §, 106 §:n 1 ja 2 momentti, 107 §:n 1 momentti, 107 a ja 107 b §, 107 c §:n 1 momentti, 108 a §:n 1 ja 2 momentti, 108 b §:n 1—3 momentti, 108 c §:n 1 ja 2 momentti, 122 §:n 2, 3 ja 5 momentti, 124 §:n 2 momentti, 128 §, 132 §:n 3 momentti, 134 §, 136 §:n 2 momentti, 137 §:n 1 ja 2 momentti, 138 § ja 142 §:n 1—3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 24 §:n 1 momentti laissa 757/2018, 25 §:n 2 momentti laissa 917/2021, 25 §:n 3 momentti, 48 e §, 53 a §:n 3 momentti ja 128 § laissa 1096/2022, 49 d §:n 1 momentti, 51 §:n 2 ja 3 momentti, 54 §:n 2 momentti, 62 §:n 2 momentti, 64 ja 66 c §, 88 §:n otsikko ja 1 momentti, 93 §:n 2 momentti ja 136 §:n 2 momentti laissa 714/2021, 61 §:n 1 momentti laissa 410/2014, 94 §:n 2 momentti, 95 a §:n 1 momentti, 96 §:n 1 ja 3 momentti, 97 §, 98 §:n 2 momentti, 99 ja 105 §, 122 §:n 2 momentti, 137 §:n 2 momentti ja 142 §:n 1—3 momentti laissa 494/2022, 107 a ja 107 b §, 107 c §:n 1 momentti ja 122 §:n 5 momentti laissa 54/2024, 108 a §:n 1 ja 2 momentti, 108 b §:n 1—3 momentti ja 108 c §:n 1 ja 2 momentti laissa 1120/2024, 124 §:n 2 momentti laissa 834/2017 sekä 137 § 1 momentti laissa 1421/2019, seuraavasti:

7 §

Vaarallisen jätteen luokittelusta poikkeaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi jätteen haltijan hakemuksesta tai omasta aloitteestaan yksittäistapauksessa päättää, että:

1) 6 §:n 3 momentin nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu jäte ei ole vaarallista jätettä, jos jätteen haltija osoittaa luotettavasti, ettei kyseisellä jätteellä ole yhtään vaaraominaisuutta ja ettei tämä ole seurausta jätteen laimentamisesta;

2) myös muu kuin 1 kohdassa tarkoitettu asetuksessa vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu jäte on vaarallista jätettä, jos jätteellä on jokin vaaraominaisuus.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu asia voidaan käsitellä osana vireillä olevaa ympäristölupa-asiaa.

---

22 §

Valtion viranomaiset

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja edistää tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tehtävien hoitamista toimialueellaan.

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja edistää valtakunnallisena viranomaisena tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettujen tuottajavastuuta koskevien tehtävien hoitamista.

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa toimialallaan jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisyä.

24 §

Yleiset valvontaviranomaiset

Tämän lain mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat Lupa- ja valvontavirasto sekä kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ne valvovat tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. Lisäksi ne valvovat elohopea-asetuksen 10 artiklan 4 ja 6 kohdan, 11 ja 12 artiklan, 13 artiklan 1 ja 3 kohdan sekä 14 artiklan säännösten noudattamista.

25 §

Muut valvontaviranomaiset

Lupa- ja valvontavirasto valvoo tuottajavastuun valtakunnallisena viranomaisena tuottajavastuuta ja juomapakkausten palautusjärjestelmiä koskevien säännösten noudattamista.

Verohallinto valvoo toimialallaan 68 §:ssä tarkoitettuja juomapakkauksia koskevien Suomen lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista. Tulli valvoo yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa jätteiden kansainvälisiä siirtoja ja yhteistyössä Lupa- ja valvontaviraston kanssa tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden etäkauppaa. Tulli valvoo lisäksi elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tuontia jätteenä koskevan rajoituksen noudattamista.

48 e §

Kunnan jätehuolto- ja siivouskustannusten ilmoittaminen ja korvaaminen

Ollakseen oikeutettu tuottajan maksamiin korvauksiin kunnan on vuosittain toukokuun loppuun mennessä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle 48 d §:ssä tarkoitetut jätehuolto- ja siivouskustannuksensa edelliseltä vuodelta. Ilmoituksessa on eriteltävä kustannukset, jotka ovat aiheutuneet:

- 1) roskaantumisen ehkäisemiseksi järjestetystä jätteen keräyksestä, kuljetuksesta ja käsittelystä;
- 2) roskaantumisen siivoamisesta, roskien kuljetuksesta ja käsittelystä;
- 3) erillisistä tupakkajätteelle tarkoitetuista jäteastioista sekä 48 b §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun tiedotuksesta ja neuvonnasta.

Lupa- ja valvontavirasto tekee päätöksen kunnalle maksettavista korvauksista 48 d §:ssä säädetyn perusteella. Päätöksessä on eriteltävä jokaisen 62 §:ssä tarkoitetun tuottajayhteisön ja tuottajan korvaukset tuoteryhmittäin ja päätöksestä on käytävä ilmi kullekin kunnalle maksettavan korvauksen kokonaismäärä. Tuottajayhteisön ja tuottajan on maksettava korvaukset Lupa- ja valvontavirastolle, joka tilittää ne edelleen kunnille. Tuottajan on maksettava korvausten perimisestä ja niiden tilittämisestä aiheutuvat kustannukset viranomaisille.

49 d §

Sopimusta koskevien tietojen antaminen valvontaviranomaiselle

Pakkausten tuottajayhteisön on vuosittain toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle yhteenveto kuntien kanssa edellisenä kalenterivuonna tehdystä 49 a §:ssä tarkoitettusta sopimuksesta ja sen toimeenpanosta. Yhteenvetoon on sisällytettävä ainakin tiedot sopimuksen osapuolista ja voimassaoloajasta sekä kiinteistöiltä ja alueellisista vastaanottopaikoista kerätyn pakkausjätteen määristä. Yhteenvetoon on myös liitettävä ammattitaitoisen ja riippumattoman tarkastajan arvio tuottajan kustannusvastuun toteutumisesta, mukaan lukien tiedot kiinteistöittäisen erilliskeräyksen kustannusten korvaamisesta kunnille ja jätteen haltijoille.

---

51 §

Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus

Tuottajan on vuosittain toimitettava selvitys järjestämästään tiedotuksesta Lupa- ja valvontavirastolle.

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä 1 ja 2 momentissa säädettyä suppeamman tiedotusvelvollisuuden tuottajalle, joka saattaa markkinoille ainoastaan yritysten käyttöön tarkoitettuja tuotteita silloin, kun se on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

---

53 a §

Tuottajan omavalvonta

Lupa- ja valvontavirasto voi hyväksyä poikkeuksen 2 momentissa tarkoitettua vaatimuksesta, jos se on perusteltua tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Lupa- ja valvontavirasto voi tarvittaessa määrätä tarkastuksen teettämisestä 1 momentissa tarkoitettua omavalvonnan tueksi.

---

54 §

Tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Tuottajan on toimitettava tiivistelmä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista sekä tiedot 53 a §:n 1 momentissa tarkoitettua suunnitelman mukaisista toimista ja tarkastuksista Lupa- ja valvontavirastolle kalenterivuosittain taikka tämän määräyksestä useammin, jos se on tarpeen tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi. Tuottajan on myös 1 momentissa tarkoitettujen tietojen perusteella julkaistava vuosittain yleisessä tietoverkossa tiedot jätteen erilliskeräystä ja hyödyntämistä koskevien velvollisuuksiensa täyttymisestä.

---

61 §

Sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajalta vaadittava vakuus

Sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajan on asetettava Lupa- ja valvontaviraston eduksi vakuus, jolla katetaan tuottajan markkinoille saattamien kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden vastaanotosta, kuljetuksesta, muusta jätehuollosta ja näihin liittyvästä tiedotuksesta sekä uudelleenkäytön edistämisestä aiheutuvat kustannukset. Jäljempänä 62 §:ssä tarkoitettuun tuottajayhteisöön kuuluvan tuottajan ei tarvitse asettaa erillistä vakuutta.

Hyväksyttäviä vakuuksia ovat takaus, vakuutus ja pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kotipaikan omaava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos. Edellytyksenä on lisäksi, että Lupa- ja valvontavirasto saa vakuuden käyttöönsä vaatimuksen nojalla.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada vakuus käyttöönsä, kun tuottaja on todettu maksukyvyttömäksi tai kun tämä on kehotuksesta huolimatta laiminlyönyt jätehuollon järjestämisen. Lupa- ja valvontavirasto jakaa vakuuden markkinaosuuden mukaisessa suhteessa niille 142 §:ssä tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksytyille tuottajille ja tuottajayhteisöille, jotka järjestävät vakuudenantajan markkinoille saattamien laitteiden jätehuollon.

---

62 §

Tuottajayhteisöön liittyminen

Lupa- ja valvontavirasto voi hyväksyä tuottajarekisteriin yksittäisen tuottajan, jos tuottajayhteisöön liittyminen on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ilmeisen tarpeetonta.

---

64 §

Tuottajarekisteriin hyväksytyyn tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaaminen

Tuottajayhteisöllä on oltava riittävät taloudelliset voimavarat toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi ja niin, että se voi vastata sille siirretyistä tuottajavastuuvelvoitteista jatkuvasti vähintään kuuden kuukauden ajan. Tämän osoittamiseksi tuottajayhteisön on esitettävä Lupa- ja valvontavirastolle selvitys riittävästä taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä. Selvitys ja suunnitelma on annettava vuosittain tai jos toiminta muuttuu olennaisesti, kolmen kuukauden kuluessa muutoksesta.

Lupa- ja valvontavirasto voi edellyttää 1 momentissa tarkoitettua selvitystä taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelmaa muulta kuin tuottajayhteisöön kuuluvalta tuottajalta silloin, kun se on tarkoituksenmukaista tuottajan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettujen riittävien taloudellisten järjestelyjen osoittamisesta ja toiminnan turvaamiseksi laadittavista selvityksistä ja suunnitelmista sekä niiden toimittamisesta Lupa- ja valvontavirastolle.

66 c §

Tuottajavastuujärjestelmien yhteistyöryhmä

Lupa- ja valvontaviraston on yhteistyössä tuottajien kanssa asetettava yksi tai useampi yhteistyöryhmä tuottajavastuujärjestelmien ja 68 §:ssä tarkoitettujen palautusjärjestelmien toimintaa koskevaa säännöllistä tiedonvaihtoa varten. Yhteistyöryhmässä on oltava tuottajien,

jakelijoiden ja viranomaisten edustajat sekä edustajat sellaisista julkisista ja yksityisistä jätealan toiminnanharjoittajista ja 134 §:n 2 kohdassa tarkoitetuista yhdistyksistä ja säätiöistä, joiden toimialaan yhteistyöryhmän tehtävät voivat olennaisesti liittyä. Lisäksi yhteistyöryhmässä on oltava edustajat uudelleenkäyttöä ja uudelleenkäytön valmistelua harjoittavista yrityksistä ja yhteisöistä.

70 §

Juomapakkausten palautusjärjestelmään kuuluvien pakkausten merkinnät

Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on huolehdittava siitä, että palautusjärjestelmään kuuluviin juomapakkauksiin merkitään pantin määrä ja se, että ne kuuluvat juomapakkausten palautusjärjestelmään, jonka ylläpitäjä on hyväksytty 103 §:n mukaisesti. Lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen merkintävelvollisuudesta, jos pakattuja juomia ei luovuteta kuluttajille tai merkintöjen puuttuminen ei olennaisesti vaikeuta juomapakkausten palauttamista.

75 §

Siivoamisesta määrääminen

Jos kunta laiminlyö 74 §:n 2 momentissa tarkoitetun siivoamisvelvollisuutensa, Lupa- ja valvontavirasto voi antaa kunnalle siivoamisesta määräyksen.

---

88 §

Alueelliset yhteistyöryhmät

Lupa- ja valvontaviraston on asetettava vähintään kuusi alueellista yhteistyöryhmää tukemaan valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelua, toimeenpanoa ja toimeenpanon seurantaa. Alueellisessa yhteistyöryhmässä on oltava edustettuina toimialueen kunnat sekä sellaiset toiminnanharjoittajat ja 134 §:n 2 kohdassa tarkoitettut yhdistykset ja säätiöt, joiden tehtäviin tai tarkoitukseen asia voi liittyä.

---

92 §

Menettely kunnan jätehuoltomääräyksiä annettaessa

Ennen kunnan jätehuoltomääräysten antamista kunnan on varattava Lupa- ja valvontavirastolle sekä tarvittaessa muille viranomaisille tilaisuus lausunnon antamiseen. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asian käsittelyssä säädetään hallintolain 41 §:ssä.

Kunnan on tiedotettava jätehuoltomääräyksistä yleisesti siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Määräykset on oltava saatavilla tietoverkossa. Ne on lisäksi toimitettava tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle.

93 §

Jäteneuvonta

Lupa- ja valvontaviraston on edistettävä 12 §:n 1 momentissa tuotannon harjoittajalle sekä tuotteen valmistajalle ja maahantuojalle säädetyn selvilläolovelvollisuuden toteutumista.

94 §

Hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin

Hakemus tehdään Lupa- ja valvontavirastolle. Hakemus on tehtävä viranomaisen sähköisessä asiointipalvelussa. Hakemuksen voi toimittaa myös sähköpostitse tai paperisena, jos hakemuksen laatiminen sähköisessä asiointipalvelussa ei ole mahdollista. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneen toiminnanharjoittajan on toimitettava hakemus suomen, ruotsin tai englannin kielellä. Vieraskielisistä todistuksista on annettava auktorisoidun kääntäjän tekemä tai muu luotettava käännös suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

---

95 a §

Vastavuoroinen tunnustaminen

Toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröity jätteen kuljettaja voi toimittaa 94 §:ssä tarkoitetun hakemuksen sijaan todistuksen rekisteröinnistä Lupa- ja valvontavirastolle jätehuoltorekisteriin merkitsemiseksi (*vastavuoroinen tunnustaminen*). Todistuksessa on oltava tiedot kuljettajasta, rekisteröintiviranomaisesta ja rekisteröinnin voimassaolosta sekä muut olennaiset tiedot rekisteröinnin sisällöstä. Todistuksen lisäksi on toimitettava muut jätehuoltorekisteriin merkitsemiseen tarvittavat tiedot toiminnanharjoittajasta, Suomessa harjoitettavasta toiminnasta sekä toiminta-alueesta Suomessa. Tiedot on toimitettava suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Todistuksesta on annettava auktorisoidun kääntäjän tekemä tai muu luotettava käännös suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

---

96 §

Päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä

Lupa- ja valvontaviraston on ilman aiheetonta viivytystä tehtävä päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta tai tehtävä vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä jätehuoltorekisteriin. Päätös tai tieto merkinnästä on toimitettava hakijalle. Suomen ulkopuolelle sijoittautuneelle toiminnanharjoittajalle päätös tai tieto merkinnästä tehdään suomeksi tai ruotsiksi. Päätöksestä tai merkinnästä on toimitettava tarvittaessa englanninkielinen käännös toiminnanharjoittajalle. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin Lupa- ja valvontavirasto on hyväksynyt tai merkinnyt toiminnan jätehuoltorekisteriin. Hyväksymistä koskeva päätös ja vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä ovat voimassa toistaiseksi tai määräajan. Vastavuoroista tunnustamista koskeva merkintä tehdään määräajaksi, jos rekisteröinti toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa on tehty määräajaksi.

Lupa- ja valvontaviraston on merkittävä hakemuksen, päätöksen ja vastavuoroista tunnustamista koskevan merkinnän olennaiset tiedot jätehuoltorekisteriin.

97 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen

Jos jätehuoltorekisteriin hyväksytty tai vastavuoroisen tunnustamisen perusteella rekisteriin merkitty toiminta muuttuu olennaisesti tai lopetetaan, siitä on viivytyksettä ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle ja tarvittaessa tehtävä uusi hakemus tai toimitettava 95 a §:ssä tarkoitettu todistus ja muut mainitussa pykälässä tarkoitettut tiedot. Lupa- ja valvontaviraston on merkittävä muuttuneet tiedot jätehuoltorekisteriin ja tarvittaessa muutettava hyväksymispäätöstä vastaavasti. Jos toiminta lopetetaan, toiminnanharjoittajan tiedot on poistettava jätehuoltorekisteristä.

Jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevaa päätöstä tai vastavuoroisen tunnustamisen perusteella tehtyä merkintää voidaan Lupa- ja valvontaviraston aloitteesta muuttaa, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai hyväksymisen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

98 §

Ote jätehuoltorekisteristä

Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava ote tarkistamista varten jätehuoltorekisteriin hyväksytyyn tai merkityn toiminnan harjoittajalle sen kalenterivuoden aikana, jolloin on kulunut kolme vuotta toiminnan hyväksymisestä tai merkitsemisestä jätehuoltorekisteriin tai, jos toimintaa on muutettu, viimeisen muutoksen hyväksymisestä rekisteriin. Toiminnanharjoittajan on tarkistamispyynnössä asetetussa kohtuullisessa määräajassa vastattava pyyntöön ja ilmoitettava muuttuneet tiedot.

99 §

Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttaminen ja raukeaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen, jos:

- 1) 95 §:n mukaisia hyväksymisen edellytyksiä ei enää saada täytetyiksi muuttamalla päätöstä 97 §:n mukaisesti;
- 2) toiminnanharjoittaja ei enää ole 95 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla luotettava ja peruste, jonka takia toimijaa ei pidetä luotettavana, on luonteeltaan olennainen ja vakava eikä toiminnanharjoittaja ole viranomaisen määräyksestä huolimatta korjannut epäkohtaa;
- 3) toiminnanharjoittaja on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet hyväksymisen tai merkitsemisen edellytyksiin; tai
- 4) toiminnanharjoittaja on elinkeinotoiminnassaan toistuvasti osoittanut ilmeistä piittaamattomuutta tämän lain säännöksistä tai on toistuvasti rikkonut päätöksen määräyksiä viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta ja toiminnasta aiheutuu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Lupa- ja valvontaviraston on päätettävä, että jätehuoltorekisteriin hyväksyminen tai merkitseminen raukeaa, jos toiminnanharjoittaja ei vastaa 98 §:n 2 momentissa tarkoitettuun otteen tarkistamispyyntöön. Toiminnanharjoittajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen hyväksymisen tai merkitsemisen peruuttamista tai raukeamista. Lupa- ja valvontaviraston on poistettava jätehuoltorekisteristä tiedot toiminnanharjoittajasta, jonka hyväksyminen tai merkitseminen peruutetaan tai raukeaa.

101 §

Hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi

Edellä 48 §:ssä tarkoitetun tuottajan, 62 §:ssä tarkoitetun tuottajayhteisön ja 68 §:ssä tarkoitetun juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on tehtävä Lupa- ja valvontavirastolle hakemus 142 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. Hakemus on tehtävä hyvissä ajoin siten, että käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuolto voidaan turvata.

---

103 §

Päätös tuottajarekisteriin hyväksymisestä

Lupa- ja valvontaviraston on ilman aiheetonta viivytystä tehtävä päätös tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta. Päätös tuottajayhteisön ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän hyväksymisestä tuottajarekisteriin määrätään asian laadun mukaan olemaan voimassa toistaiseksi tai määräajan. Tuottajan hyväksymistä koskeva päätös on voimassa toistaiseksi.

Lupa- ja valvontaviraston on merkittävä hakemuksen ja päätöksen olennaiset tiedot tuottajarekisteriin.

---

104 §

Ote tuottajarekisteristä

Lupa- ja valvontaviraston on annettava tuottajarekisteriin hyväksytyille juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjälle ote tuottajarekisteristä. Palautusjärjestelmän ylläpitäjän on toimitettava ote järjestelmään liittyneille jäsenille.

105 §

Tuottajan tai jäsenen ilmoittaminen tuottajarekisteriin

Tuottajarekisteriin hyväksytyyn tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on ilmoitettava tuottajarekisteriin tuottajat tai jäsenet, joiden tämän lain mukaisista velvollisuuksista tuottajayhteisö tai palautusjärjestelmän ylläpitäjä huolehtii. Valtuutetun edustajan osalta on lisäksi ilmoitettava valtuutuksen antaja ja tuottaja, joka muutoin vastaisi valtuutusta koskevien tuotteiden tuottajavastuovelvoitteista. Jos tiedot muuttuvat, myös tästä on tehtävä ilmoitus rekisteriin. Lupa- ja valvontaviraston on merkittävä tiedot tuottajarekisteriin ja ilmoitettava merkinnästä ilmoituksen tekijälle. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä.

106 §

Tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevan päätöksen muuttaminen

Jos tuottajarekisteriin hyväksytyyn tuottajan, tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän toiminta muuttuu olennaisesti taikka jos tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän jäsenet muuttuvat, on tästä ilmoitettava viivytyksettä Lupa- ja valvontavirastolle ja tarvittaessa tehtävä uusi hakemus. Lupa- ja valvontaviraston on

merkittävä muuttuneet tiedot tuottajarekisteriin ja tarvittaessa muutettava tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevaa päätöstä.

Päätöstä voidaan muuttaa myös Lupa- ja valvontaviraston aloitteesta, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

---

107 §

Tuottajarekisteriin hyväksymisen peruuttaminen ja raukeaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa tuottajarekisteriin hyväksymisen, jos tuottaja, tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä Lupa- ja valvontaviraston kirjallisesta huomautuksesta huolimatta toistuvasti laiminlyö tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisen tuottajavastuuseen perustuvan velvollisuuden järjestää käytöstä poistetun tuotteen vastaanotto, uudelleenkäyttö, hyödyntäminen ja muu jätehuolto tai jos jotakin muuta 102 §:ssä säädettyä hyväksymisen edellytystä ei viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta saada täytettyä.

---

107 a §

Ilmoittamisesta vastaava viranomainen

Lupa- ja valvontavirasto toimii akkuasetuksen 22 artiklassa tarkoitettuna vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen ilmoittamisesta sekä hyväksymisestä ja nimeämisestä vastaavana viranomaisena. Lupa- ja valvontavirasto valvoo tässä luvussa tarkoitettuja ilmoitettuja laitoksia.

107 b §

Ilmoitetuksi laitokseksi hyväksymistä koskeva hakemus

Suomeen sijoittautuneen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen on haettava ilmoitetuksi laitokseksi hyväksymistä Lupa- ja valvontavirastolta. Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksia koskevista vaatimuksista säädetään akkuasetuksen 25 artiklassa.

Hakemukseen on liitettävä tiedot ja todistukset arviointilaitokselta edellytettävien vaatimusten täyttymisestä niiden akkujen ja paristojen osalta, joiden osalta laitos katsoo olevansa pätevä. Lisäksi hakemukseen on liitettävä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston akkreditointiyksikön akkreditointipalvelun antama akkreditointitodistus siitä, että vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos täyttää akkuasetuksen vaatimukset. Jos arviointilaitos ei voi toimittaa akkreditointitodistusta, sen on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle tarpeelliset asiakirjatodisteet, joiden avulla Lupa- ja valvontavirasto voi arvioida hakijan täyttävän akkuasetuksen vaatimukset.

107 c §

Ilmoitetuksi laitokseksi hyväksyminen ja hyväksymisen rajaaminen tai peruuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto hyväksyy ja nimeää vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen ilmoitetuksi laitokseksi, jos laitos täyttää akkuasetuksen 25 artiklassa säädetty vaatimukset ja akkuasetuksen 29 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja vastalauseita ei esitetä.

---

108 a §

Viranomaisten tehtävät aluskierrätysasetuksen ja Hongkongin yleissopimuksen toimeenpanossa

Aluskierrätysasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 11 alakohdassa ja Hongkongin yleissopimuksen 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Lupa- ja valvontavirasto.

Lupa- ja valvontavirasto ja Liikenne- ja viestintävirasto toimivat yhteistyössä aluskierrätyksen toimeenpanon seuraamiseksi ja aluskierrätysasetuksen 22 artiklassa tarkoitettua mainittua asetusta ja Hongkongin yleissopimuksen kiertämisen ja rikkomisen ehkäisemiseksi.

---

108 b §

Aluskierrätysuunnitelma ja ennakoilmoitukset aluksen siirrosta ja purkamisesta

Sen lisäksi, mitä aluskierrätysasetuksessa säädetään, aluskierrätyslaitoksen on laadittava Hongkongin yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvalla aluksella aluskierrätysuunnitelma mainitun sopimuksen liitteen 9 säännön mukaisesti. Suunnitelma on tehtävä suomen- tai ruotsinkielisenä. Jos aluskierrätysuunnitelma laaditaan ulkomaiselle alukselle, aluskierrätyslaitoksen on tehtävä suunnitelmasta englannin-, ranskan- tai espanjankielinen käännös, jos kyseessä olevan aluksen lippuvaltion hallinto sitä vaatii. Aluskierrätyslaitoksen on toimitettava aluskierrätysuunnitelma Lupa- ja valvontavirastolle hyväksyttäväksi vähintään 45 vuorokautta ennen kuin se vastaanottaa Hongkongin yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvan aluksen purettavaksi. Suunnitelman lisäksi aluskierrätyslaitoksen on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle Hongkongin yleissopimuksen liitteen 24 säännön 2 kohdan mukaiset tiedot.

Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava aluskierrätyslaitokselle, aluksen omistajalle ja Liikenne- ja viestintävirastolle kolmen vuorokauden kuluessa, että se on vastaanottanut aluskierrätysuunnitelman. Lupa- ja valvontavirasto hyväksyy aluskierrätysasetuksen 7 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ja Hongkongin yleissopimuksessa tarkoitettua aluskierrätysuunnitelmaa ja antaa hyväksynnästä aluskierrätyslaitokselle kirjallisen päätöksen. Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava Hongkongin yleissopimuksessa tarkoitettu aluskierrätysuunnitelmaa koskeva päätös tiedoksi aluksen omistajalle, Liikenne- ja viestintävirastolle ja Suomen ympäristökeskukselle.

Kun alukselle on myönnetty kierrätyskelpoisuuden osoittava kansainvälinen todistuskirja merenkulun ympäristönsuojelulain 8 a luvun 2 §:ssä säädetyn mukaisesti, aluskierrätyslaitoksen on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle purkamisen suunnitellusta aloittamisesta Hongkongin yleissopimuksen liitteen 24 säännön 3 kohdan mukaisesti.

---

108 c §

Ilmoitus aluksen purkamisen loppuunsaattamisesta

Kun alus on kokonaan tai osittain purettu aluskierrätysuunnitelman ja Hongkongin yleissopimuksen vaatimusten mukaisesti, aluskierrätyslaitoksen on laadittava yleissopimuksen liitteen 25 säännön mukainen loppuunsaattamisilmoitus. Ilmoitus on laadittava yleissopimuksen lisäyksessä 7 olevan mallin mukaisesti ja siihen on liitettävä raportti mahdollisista

vaaratilanteista ja onnettomuuksista, jotka ovat aiheuttaneet haittaa ihmisten terveydelle tai ympäristölle. Ilmoitus on toimitettava 14 vuorokauden kuluessa purkamisen päättymisestä Lupa- ja valvontavirastolle.

Lupa- ja valvontaviraston on toimitettava loppuunsaattamisilmoitus Liikenne- ja viestintävirastolle.

---

122 §

Tiedonsaantioikeus

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja toiminnanharjoittajan veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin tai Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta ja taloudesta, jotka ovat välttämättömiä 95 §:n 2 momentissa tarkoitetun luotettavuuden selvittämiseksi sekä Liikenne- ja viestintävirastolta tiedot 95 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetusta liikenneluvasta.

Lupa- ja valvontavirastolla tai sen määräämällä virkamiehellä on lisäksi oikeus pyynnöstä saada tuottajayhteisöltä, tuottajalta, jakelijalta ja muulta 48 §:ssä tarkoitetun käytöstä poistetun tuotteen jätehuoltoa harjoittavalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa sekä tämän lain täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot markkinoille saatettujen ja käytöstä poistettujen tuotteiden määrästä, keräyksestä tai viennistä taikka uudelleenkäytöstä, valmistelusta uudelleenkäyttöön, kierrätyksestä, hyödyntämisestä tai muusta jätehuollosta sekä muista näihin rinnastettavista seikoista.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä valvonnan suorittamiseksi välttämättömät akkuasetuksen 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot sellaiselta ilmoittamaltaan vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokselta, jota akkuasetuksessa säädetty velvoitteet koskevat.

124 §

Tarkastukset ja valvontasuunnitelmat

Valvontaviranomaisen on laadittava sellaisten 1 momentissa tarkoitettujen toimintojen, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, tarkastuksia ja muuta valvontaa varten suunnitelma. Lupa- ja valvontaviraston on laadittava jätteen ammattimaisen kuljettamisen ja jätteen välittämisen valvontaa varten suunnitelma. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava 100 §:ssä tarkoitetun jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten suunnitelma. Edellä tarkoitettujen suunnitelmien, jotka viranomaisen voi yhdistää ympäristönsuojelulain 168 §:n 4 momentissa tarkoitettuun valvontaohjelmaan, tulee perustua arviointiin jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista.

---

128 §

Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Jos 6 luvussa tarkoitettu tuottaja tai tuottajayhteisö taikka 68 §:ssä tarkoitettu juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä ei ole järjestänyt 46 §:n 1 momentissa säädettyyn tuottajavastuuseen perustuvaa uudelleenkäyttöä, kierrätystä, muuta hyödyntämistä tai muuta jätehuoltoa tai jos se ei ole noudattanut 48 e §:ssä tarkoitettua päätöksen mukaista korvausten maksuvelvollisuutta tai 48 f §:ssä säädettyä velvollisuutta tehdä koostumus selvitys tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisesti, Lupa- ja valvontavirasto voi sen lisäksi, mitä 126 §:ssä säädetään:

1) velvoittaa tuottajan, tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän saattamaan toimintansa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaiseksi sekä osoittamaan muutokset tehdyiksi;

2) kieltää tuottajaa saattamasta 48 §:ssä tarkoitettua tuotetta markkinoille, kunnes tuottaja on hyväksytty tai merkitty 14 §:n mukaiseen tuottajarekisteriin tai kunnes tuottaja on suorittanut 48 e §:ssä tarkoitettua päätöksen mukaisen maksuvelvollisuutensa tai 48 f §:n mukaisen velvollisuuden tehdä koostumus selvitys.

132 §

Laiminlyöntimaksun suuruus

Lupa- ja valvontavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada laiminlyöntimaksun suuruuden määrittämistä varten Verohallinnolta yksilöimiensä yhteisöjen, yhtymien sekä liikkeen- ja ammatinharjoittajien verotusta varten antamat tiedot liikevaihdosta tai sitä vastaavasta tuotosta.

134 §

Vireillepano-oikeus

Jollei 75, 125 tai 126 §:ssä tarkoitettu asia ole tullut vireille valvontaviranomaisen omasta aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille:

- 1) se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
- 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;
- 4) Lupa- ja valvontavirasto sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

136 §

Toiminta rikosasiassa

Lupa- ja valvontavirasto on rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu. Suomen ympäristökeskus on jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevassa rikosasiassa asianomistaja, jos yleistä etua on loukattu.

137 §

Muutoksenhaku

Viranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudessa noudattaen oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia (808/2019), jollei tässä laissa toisin säädetä. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Lupa- ja valvontaviraston päätökseen haetaan muutosta

1) siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä sijaitsee sen henkilön kotikunta tai sen yhteisön kotipaikka, jota päätös pääosin koskee, kun kyse on 103, 106 tai 107 §:ssä tarkoitettua päätöksestä tai mainituissa pykälissä säädettyjen velvoitteiden rikkomista tai laiminlyöntiä koskevasta 126, 128 tai 133 §:ssä tarkoitettua päätöksestä; tai

2) Vaasan hallinto-oikeudelta, kun kyse on 7 §:n 2 momentin nojalla tehdystä päätöksestä.

---

138 §

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät;

4) toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella sekä Lupa- ja valvontavirastolla kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksestä.

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen edun valvomiseksi sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

142 §

Jätehuollon rekisterit ja tuottajarekisteri

Jätehuollon rekisterien ja tuottajarekisterin rekisterinpitäjinä toimivat Suomen ympäristökeskus ja Lupa- ja valvontavirasto seuraavasti:

1) Suomen ympäristökeskus pitää rekisteriä, jossa on tiedot jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevista ilmoituksista ja ennakkohyväksyntää koskevista hakemuksista sekä niistä tehdyistä päätöksistä ja 117 c §:ssä tarkoitetuista kirjanpitoliedoista;

2) Lupa- ja valvontavirasto pitää jätehuoltorekisteriä, jossa on tiedot 94 §:ssä tarkoitetuista hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä, sekä 100 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;

3) Lupa- ja valvontavirasto pitää tuottajarekisteriä, jossa on tiedot 101 §:ssä tarkoitetuista hakemuksista ja niistä tehdyistä päätöksistä sekä 105 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista;

4) Suomen ympäristökeskus pitää rekisteriä, jossa on tiedot 121 §:ssä tarkoitetuista siirtoasiakirjoista.

Sen lisäksi mitä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) säädetään, rekisterinpitäjä vastaa rekisterinsä ylläpidosta ja kehittämisestä. Edellä 1 momentin 2—4 kohdassa tarkoitettuja rekistereitä kehitetään yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa.

Suomen ympäristökeskus, Lupa- ja valvontavirasto sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huolehtivat osaltaan siitä, että 1 momentissa tarkoitettuihin

rekistereihin merkitään toiminnanharjoittajan nimi ja yhteystiedot, yritys- ja yhteisötunnus sekä muut niille rekisteriin hyväksymistä tai merkitsemistä varten ilmoitetut olennaiset tiedot. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen vastaa jätehuoltorekisteriin tallentamiensa tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekistereihin merkittävistä olennaisista tiedoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Lupa- ja valvontaviraston on laadittava 124 §:n 2 momentissa tarkoitettu suunnitelma kahden vuoden kuluessa lain voimaan tulosta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten laatimat suunnitelmat ovat voimassa, kunnes Lupa- ja valvontavirasto on laatinut suunnitelman.

Tämän lain voimaan tullessa ympäristöministeriössä vireillä ollut 107 b §:n mukainen hakemus käsitellään loppuun ympäristöministeriössä.

Helsingissä 27.6.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen